

Motion till riksdagen

1987/88:Fö422

av Erik Holmkvist (m)

om ett uthålligt försvar av övre Norrland

Den tendens som länge varit märkbar: att det strategiska intresset förskjuts mot Nordatlanten och Norra Ishavet, har under senare år förstärkts. De överenskommelser beträffande medeldistansrobotar som träffats under 1987 torde ej komma att försvaga denna trend, snarare tvärtom, eftersom de sannolikt kommer att bidra till att öka betydelsen av stridskrafter med konventionella stridsmedel. Detta understryker Nordkalottområdets strategiska betydelse. En fortsatt hög beredskap inom övre Norrland är därför starkt motiverad.

All erfarenhet har lärt oss att ett effektivt försvar inte kan improviseras när det utrikespolitiska läget skärps. Det måste byggas upp planmässigt under lång tid och fortlöpande vidmakthållas.

1987 års försvarsbeslut har kommit att leda till en genomgripande översyn av vår försvarsorganisation, särskilt när det gäller arméstridskrafterna. Denna översyn kommer med säkerhet att innebära förändringar jämfört med nuläget. Vi anser att det är viktigt att de nödvändiga förändringarna genomförs på ett sådant sätt att försvaret av övre Norrland alltjämt kan avdelas:

- *Ett effektivt luftförsvar* med hög beredskap och stor uthållighet som kan
  - skydda vårt territorium under fred och beredskap
  - bekämpa anfall med lufttransporterade förband som sätts in med kort förvarning
  - skydda kommunikationer och andra viktiga totalförsvarsobjekt

Detta kräver att antalet jaktdivisioner uppehålls på minst nuvarande nivå samt att utbyggnaden av flygbaser och stridsledningssystem fullföljs.

En väsentlig del av luftförsvaret är vidare ett effektivt luftvärn. De luckor som finns i dag bör täckas och beslutad anskaffning av luftvärnsrobotar med medellång räckvidd (Rb 87) därför snarast genomföras.

- *Sjöstridskrafter* med lämplig sammansättning och utrustning som snabbt kan sättas in mot t. ex. ubåtar, som kränker vårt territorialvatten.
- *Arméstridskrafter* som kan
  - snabbt grupperas för skydd av viktigare totalförsvarsobjekt samt för försvar av viktigare knutpunkter och infallsportar. (Hemvärnet kan här spela en betydelsefull roll.)
  - anfälla och slå luftlandsättningar (kräver förband med hög beredskap, god elkraft och rörlighet),
  - fördröja en fiende som anfaller över riksgränsen för att skapa tid för mobilisering och tillförsel av förband från andra delar av Sverige,

– anfalla och slå angriparens mest kvalificerade förband.

Mot. 1987/88
Fö422

För att lösa dessa uppgifter krävs bl. a. att antalet Norrlandsbrigader uppehålls på lägst nuvarande nivå, att den utveckling av mekaniserade bataljoner som påbörjats genomförs, samt att tillräckliga lednings- och understödsresurser för dessa förband skapas.

Övre Norrland är för sitt försvar beroende av att resurser kan tillföras från andra delar av landet. De lokala militära resurser som är snabbt gripbara måste i ett tidigt skede kunna kompletteras med frivilliga. De frivilliga försvarsorganisationerna bör därför stödjas och uppmuntras.

De krav som här formulerats kan komma att innebära, att de ekonomiska ramar som enligt FB 87 tilldelats försvaret måste höjas. Om pågående ÖB-utredningar visar att så är fallet måste behovet av ramhöjning tillgodoses.

En del av det militära försvaret måste vara organiserad inom ramen för försvarsmaktens fredstida grundorganisation. En förutsättning för att vi skall kunna upprätthålla en grundorganisation av tillräcklig omfattning och kvalitet (bl. a. i vad avser tillgången på kvalificerat befäl) är att vi i Norrbotten har den allsidiga och väl utvecklade samhällsstruktur (näringsliv, kultur, utbildningsväsende och kommunikationer) som gör länet till ett område som är attraktivt att leva i och att flytta till.

Ett väl utvecklat näringsliv samt en hög beredskap hos totalförsvarets civila delar är också en förutsättning för att vi i ofred skall kunna upprätthålla ett uthålligt försvar.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nödvändigheten av att genom ett väl utvecklat näringsliv samt hög beredskap hos totalförsvarets civila delar upprätthålla ett uthålligt försvar i ofred även för övre Norrland.

Stockholm den 26 januari 1988

Erik Holmkvist (m)